

Täysistunto

Tiistai 4.5.2021 klo 13.59—19.04

8. Hallituksen esitys eduskunnalle eläkesäätiöitä, eläkekassoja ja vakuutuskassoja koskevaksi lainsäädännöksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 28/2021 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Keskustelu alkaa, ministeri Pekonen.

Keskustelu

16.43 Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esityksessä eläkesäätiöitä, eläkekassoja ja vakuutuskassoja koskevaksi lainsäädännöksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi on kysymys edellä mainittujen laitosten toimintaa säätelevän lainsäädännön kokonaisuudistuksesta. Ehdotuksella ei ole vaikutusta eläkkeisiin tai muihin etuuksiin.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eläkesäätiöistä ja eläkekassoista, laki lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista sekä uusi vakuutuskassalaki. Voimassa oleva eläkesäätiölaki ja vakuutuskassalaki sekä laki maksuperustaisista lisäeläkejärjestelyistä eläkesäätiöissä ja eläkekassoissa kumottaisiin.

Ehdotuksen tavoitteena on voimassa olevaa eläkesäätiölakia ja vakuutuskassalakia rakenteellisesti selkeämpi sääntely, jossa erilaista sosiaalista vakuutustoimintaa harjoittaviin laitoksiin sovellettavat säännökset erotettaisiin toisistaan. Myös eläkesäätiön ja eläkekassan selvitystilaa ja konkurssia koskevaa sääntelyä selkiytettäisiin. Nykyistä selkeämpi lainsäädäntö vähentää epäselvän lainsäädännön aiheuttamia ongelmia ja siitä aiheutuvia haittoja eläkevakuutustoiminnalle.

Esityksellä ei ole välitöntä vaikutusta lakisääteisiin etuuksiin, mutta sillä on välillisiä vaikutuksia koko eläkejärjestelmään. Vaikka lakisääteisessä työeläkejärjestelmässä vakuutetut edut eivät ole riippuvaisia siitä, missä eläkelaitoksessa vakuutusturva on järjestetty, toimiva ja tehokas työeläkelainsäädännön toimeenpano turvaa vakuutettujen etuja ja on omiaan edistämään riittävää ja kestävä eläketurvan tasoa.

Suomalaisessa työeläkejärjestelmässä eläkevakuuttamista harjoittavat työeläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt ja eläkekassat. Tämä on osa eläkejärjestelmän hajautusta, joka edistää riskien hallintaa ja turvaa vakuutettujen etuja. Eläkesäätiöiden ja eläkekassojen määrä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2021 vp

on pitkään vähentynyt, ja tällä hetkellä niiden osuus lakisääteisestä työeläkevakuuttamisesta on noin 4 prosenttia.

Ehdotuksen tavoitteena on, että eläkesäätiöt ja -kassat säilyvät toimivina ja omat erityispiirteensä omaavina eläkelaitoksina. Eläkesäätiöiden ja eläkekassojen perustamista ja toiminnan jatkamista edistettäisiin mahdollistamalla hieman nykyistä pienempien laitosten toiminta.

Vakuutuskannan siirtoa työeläkevakuutusyhtiöstä lakisääteistä toimintaa harjoittavaan eläkesäätiöön ja -kassaan helpotettaisiin muuttamalla siirrettävän kannan kokoa, vastaanottavan laitoksen vakavaraisuuspääoman täydentämistä koskevia vaatimuksia ja siirtyvän vakavaraisuuspääoman laskentaa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2022 alussa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lindén.

16.47 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Tässä lähetekeskustelussa lähetän nyt itselleni terveisiä sosiaali- ja terveystieteiden ja kiinnitän huomiota ennen kaikkea sairauskassoihin. Ne ovat pieni osa tätä kokonaisuutta. Tässä suurin osa ehdottomasti liittyy näihin eläkekassoihin ja eläkevakuutuslaitoksiin ja -säätiöihin, joista ministerikin tässä puhui.

Itse työskentelin työelämässä ollessani pääosin teollisuuspaikkakunnilla — tarkoitan ennen kaikkea nyt ehkä Poria ja Turkuja — ja siellä oli erittäin merkittävät työpaikkakassat, jotka tarjosivat sairauden hoitoon lisäetuksia. Niitä on toki yleensä ollut Suomessa teollisuuspaikkakunnilla, Tampereella ja pienemmilläkin paikkakunnilla, missä on ollut merkittäviä teollisuuslaitoksia, ja se on ollut leimallista niille. Pidin aina erittäin hyvänä tätä järjestelmää. Se oli sellainen, jossa työntekijät itse osallistuivat sen kassan hallintaan, ja sillä sitten annettiin lisäetuksia. Tyypillistä esimerkiksi aikanaan Porin kaupungissa oli, että merkittävässä määrin lääkekorvauksia, hammashuollon korvauksia, röntgentutkimuksia, fysikaalista hoitoa ja lääkärin vastaanottokäyntejä pystyttiin sitten rahoittamaan, ja tällä tavalla se tasasi sairauden kuluja.

Terveisinä sosiaali- ja terveystieteiden toivon, että kiinnitetään erityistä huomiota tähän puoleen kanssa. Eli ei varmaankaan ole tarkoitus miltään osin heikentää sairauskassojen toimintaedellytyksiä. Ne voisivat siellä jatkua, missä niitä tällä hetkellä edelleen on. Olen ymmärtänyt, että Suomessa ehkä suunnilleen 150 000 ihmistä olisi edelleen sairauskassojen piirissä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveystieteiden, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.